

‘Heer, leer ons bidden’

Gebed is de uitdrukking van algehele afhankelijkheid. God Zelf wekt de Zijnen op tot gebed. God wil gebeden zijn. Maar dan is het nodig dat wij begrijpen wat het gebed eigenlijk is. Het gebed is niet slechts een spreken van ons tot God, een bekend maken van wat wij wensen en willen, een roepen om vergeving, om ontferming en hulp – het is een tweegesprek.

Het woord van Samuël: ‘Spreek, want Uw dienaar luistert’ (1 Sam. 3:10) geeft ons in dit opzicht zeker iets te leren. Het is een eerste vereiste wanneer wij bidden, om ons oor te openen en acht te geven op dat wat God tot ons te zeggen heeft. Misschien moeten wij dan iets veroordelen bij onszelf, mogelijk wordt ons iets moeilijk voorgehouden wat we eerst te doen hebben. Maar dan, en dan alleen, zal ons gebed het antwoord zijn dat God van ons vraagt en waarop Hij naar Zijn wil verhooring kan geven.

Het gebed is de ademtocht van de ziel. Nu ademen we niet alleen uit, opdat de bedorven stoffen verwijderd worden, maar we ademen ook nieuwe lucht in, om nieuwe zuurstof te ontvangen. Zo is het ook met het gebed: het is afvoer en toevoer, en wel allereerst toevoer. Het eerste wat de mens ontving, was de levensadem. Van God moeten we ook geestelijk de levensadem verwachten. Hij moet ons geven wat wij voor ons afhankelijk bestaan nodig hebben. En wij wenden ons tot Hem met wat van ons is.

Toen de Heer Jezus in gebed was, zei een van Zijn discipelen tot Hem toen Hij ophield: ‘Heer, leer ons bidden’ (Luk. 11:1). We mogen hieruit opmaken dat deze discipel diep getroffen was door de afhankelijke, biddende houding van de Meester. Vol eerbied had hij toegezien, maar hij wilde de Meester niet onderbreken. Maar toen de Heer geëindigd had te bidden, kon hij het niet nalaten de wens uit te spreken om te leren bidden voor zichzelf en zijn medediscipelen.

In Psalm 109 lezen wij profetisch van de Heer Jezus: ‘Maar Ik was gebed’. In onze vertaling staat: ‘Maar Ik was steeds in gebed’ (vs. 4). De twee woordjes ‘steeds in’ zijn echter schuin gedrukt, dat wil zeggen dat ze oorspronkelijk niet voorkomen. Eigenlijk staat er dus: ‘Voor Mijn liefde klagen zij Mij aan, maar Ik was gebed’. Het hele zijn van de Heer Jezus was er een van biddende afhankelijkheid. Geen tegenstand of haat kon Hem afbrengen van Zijn houding van afhankelijkheid. Hij legde Zijn oor steeds te luisteren om op God te letten, en altijd te doen wat Hem welbehaaglijk was, zodat Zijn hele leven van gebed daarop een weerklank was.

In de profetie van Jesaja wordt de Heer Jezus sprekende ingevoerd als de Knecht van de HEERE. We lezen dan dat Hij ‘een tong van een die onderwijs ontving’ heeft gekregen, opdat Hij zou weten met de vermoeide een woord op de juiste tijd te spreken (Jes. 50:4). Er is bijna niets moeilijker dan een vermoeide, bedroefde ziel op het juiste ogenblik het goede antwoord te geven. Hoe dit mogelijk is, zegt de Heer Jezus als volgt: ‘Hij wekt Mij elke morgen, Hij wekt Mij het oor, zodat Ik hoor als zij die onderwijs ontvangen. De Heere HEERE heeft Mij het oor geopend, en Zelf ben Ik niet ongehoorzaam’.

Het gaat dus om een open oor, een oor door God Zelf geopend. Het gaat om een les die we elke morgen hebben te leren. Steeds weer moeten we worden opgewekt om op God te letten. Maar daartoe hebben we stille ogenblikken nodig. Niets moet ons afleiden. God moet tot ons persoonlijk kunnen spreken, en wij hebben te letten op Zijn leiding, op Zijn aanwijzingen. Misschien hebben we iets af te leren, iets weg te doen; misschien

wacht ons een zware taak, een moeilijke weg van lijden en strijd, teleurstelling, tegenstand en spot. Maar als onze gezindheid zó is, dat we niet ongehoorzaam zijn als God ons Zijn wil doet kennen, dan zullen we de ervaring opdoen dat Hij ons helpt, dat we niet te schande worden, dat God het voor ons opneemt.

Het is leerrijk om na te gaan hoe volmaakt de Heer Jezus dit in Zijn leven op aarde heeft laten zien. Het begin van Psalm 16 kenmerkt al Zijn doen en laten: 'Bewaar mij, o God, want ik heb tot U de toevlucht genomen'.

In het Evangelie van Lucas wordt ons de Heer Jezus voorgesteld als de afhankelijke Zoon des mensen. Een van de kenmerken van dit Evangelie is dan ook, dat we bij alle bijzondere gelegenheden vermeld vinden dat de Heer Jezus bad. Toen Hij gedoopt was en bad, werd de hemel geopend, daalde de Heilige Geest op Hem neer en kwam er een stem uit de hemel: 'U bent Mijn geliefde Zoon, in U heb Ik Mijn welbehagen' (Luk. 3:22). Hij ging door 'de deur in de stal van de schapen'. Door de doop maakte Hij Zich één met het Israël dat schuld beleed en nu zou Hij Zijn werk beginnen. Al Zijn eigen schapen zou Hij uit de stal uitdrijven en vóór hen heengaan, opdat ze met andere schapen, die van die stal niet zijn, één kudde met één Herder zouden worden. Zo stond Hij dan bij de doop aan het begin van Zijn optreden en was Hij in gebed (Luk. 3:21).

Eens, toen de Heer Jezus in Galiléa was en het gerucht van Hem uitging, zodat velen kwamen om te horen en van hun ziekten genezen te worden, trok Hij Zich terug in de woestijnen en bad (Luk. 5:16). Een andere keer, toen Hij op de sabbat een mens met een dorre hand had genezen en de farizeeën vol boosheid er met elkaar over spraken wat zij de Heer Jezus zouden doen, ging Hij in die dagen naar de berg om te bidden. Meer misschien nog, omdat toen ook door Hem uit Zijn discipelen twaalf gekozen moesten worden, die Hij apostelen zou noemen. Welke moeilijke ogenblikken en wat een grote verantwoordelijkheid! Zo treffend lezen we dan ook: 'En Hij bracht de nacht door in het gebed tot God' (Luk. 6:12).

Op een bepaald moment was de Heer Jezus alleen in gebed en de discipelen waren bij Hem. Het grote wonder van de spijziging van vijfduizend mannen had plaatsgevonden en wat zouden nu de mensen van Hem zeggen? Wat dachten Zijn eigen discipelen over Hem? Toen Petrus namens allen sprak dat Hij 'de Christus Gods' was, gebod Hij hun streng en beval dat zij het niemand zeggen zouden. Hij voegde eraan toe dat de Zoon des mensen veel moest lijden en verworpen en gedood zou worden. Is het een wonder dat de Heer Jezus behoefte had om alleen te zijn en te bidden (Luk. 9:18-22)? In plaats van Hem als Koning te erkennen, zou men Hem naar het kruis leiden.

Over dat kruis kwamen Mozes en Elia met Hem spreken, over Zijn uitgang die Hij zou volbrengen in Jeruzalem. Met dat kruis was Hij bezig op de berg der verheerlijking in de nacht. De Heer Jezus bad. 'En terwijl Hij bad werd het uiterlijk van Zijn aangezicht veranderd en Zijn kleding werd glinsterend wit' (Luk. 9:29). Voor een ogenblik werd Hij daar gezien in koninklijke majesteit. En opnieuw werd een stem tot Hem gericht: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem' (vs. 35).

Bij een andere gelegenheid was de Heer Jezus in gebed en zei een van Zijn discipelen toen Hij geëindigd had: 'Heer, leer ons bidden' (Luk. 11:1). Vlak ervóór lezen we de geschiedenis van Maria, die het enig nodige, het goede deel, had gekozen: aan de voeten van de Heer Jezus te luisteren naar Zijn stem. Het woord en het gebed horen bij elkaar.

De Heer Jezus Zelf lette altijd op de stem van God, en dan bad Hij. In Hebréeën 4 wordt ons gesproken over het Woord van God, dat levend is en krachtig, en Gods werk in ons verricht. Direct daarna wordt ons oog gericht op de biddende Hoge priester en worden wij opgewekt om met vrijmoedigheid te naderen tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden tot tijdige hulp, want er komen in dit leven moeilijke en soms bange ogenblikken voor.

Dat ondervond de Heer Jezus op een wijze waarop wij het nooit kunnen ondervinden, toen Hij aan het einde van Zijn leven naar Gethsémané ging. In de olijvenhof vinden wij Hem neergeknield terwijl Hij bad. Daar, toen Hij in zware strijd was, bad Hij des te ernstiger. Zijn angst in het gebed was zó groot, dat 'Zijn zweet werd als grote bloeddroppels, die op de aarde vielen (Luk. 22:44).

Welk een heerlijk voorbeeld van biddende afhankelijkheid heeft de Heer Jezus ons gegeven. In de Brief aan de Hebréeën staat van Hem geschreven dat Hij tijdens Zijn dagen in het vlees, met sterk geroep en tranen, zowel gebeden als smekingen heeft geofferd aan Hem Die Hem uit de dood kon verlossen, en dat Hij is verhoord om Zijn Godsvrucht (Hebr. 5:7). Om geschikt te zijn voor Zijn dienstwerk, moest Hij gehoorzaamheid leren uit dat wat Hij leed – hoewel Hij Zoon was. En nu is Hij voor allen die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden.

De Heer Jezus is niet van de dood verlost op Zijn gebed; dit kon niet, want Gods wil was dat Hij tot Zijn eer en ons heil in de dood zou ingaan. Maar Hij is wel uit de dood verlost. Zijn lichaam heeft geen ontbinding gezien; God heeft Hem opgewekt. De apostel Paulus zegt tot de gelovigen in Korinthe: 'God is getrouw, Die niet zal toelaten dat u boven vermogen verzocht wordt; maar met de verzoeking zal Hij ook de uitkomst geven, zodat u ze kunt verdragen' (1 Kor. 10:13). De uitkomst wil hier zeggen de uitgang. Al zou alles hen tegenzitten, het einde van de Heer zou een uitgang zijn tot verheerlijking van Zijn Naam, want de Heer is vol van meegevoel en barmhartigheid. Broeder Rossier zegt ergens: 'Het gebed ging bij de Heer Jezus steeds vooraf aan de openbaring van kracht'.

Bij Elia, een mens van gelijke bewegingen als wij, vinden we dit ook. In het gebed lag het geheim van zijn kracht. Dat er zo weinig kracht aanwezig is onder de Christenen van onze dagen is het gevolg van het feit dat men zo weinig zijn afhankelijkheid voelt. In zijn boek 'De val van het koningschap' merkt onze broeder op: 'Er wordt genoeg beweerd dat men kracht bezit, maar waar is de werkelijkheid? Men gelooft het Woord van God niet meer, men leeft in onafhankelijkheid en ongehoorzaamheid ten opzichte van het Woord, men is in gemeenschap met de wereld, die Christus heeft gekruisigd, en toch roept men luid dat men het geheim der kracht heeft gevonden. Er bestaat werkelijk een geheim van kracht, maar het is kracht als gevolg van afhankelijk gebed. De kracht van Elia had een kenmerk waardoor ze van elke andere kracht te onderscheiden was: het was de kracht van Gods Geest'.

We gevoelen nu wel meer dan ooit hoe nodig het is te vragen: 'Heer, leer ons bidden'. We denken zo licht dat we bidden kunnen. En dan falen we niet alleen in woorden, maar ook in de ware gebedshouding. Er is niets meer nodig dan in te zien dat wij geheel afhankelijk zijn van onze God, dat in stilheid en vertrouwen onze sterkte gelegen is, dat wij volharden moeten op de levensweg in de beproeving, maar ook in het gebed. En dat gebed moet dan de uitdrukking zijn van onze machteloosheid, om ons vol vertrouwen op de Almachtige te werpen.

We menen nog zo vaak dat we het zelf wel kunnen. We zingen wel: 'In U alleen is mijne kracht', maar we vertrouwen nog op ónze kracht. Hebben we dat niet wel eens ervaren? Is het niet meer dan eens onze ervaring geweest in ons eigen gezin, bij de opvoeding van onze kinderen? In Jesaja 40 lezen we dat God de sterkte (de energie) vermenigvuldigt van hem die geen krachten heeft (vs. 29). Willen we dus onze energie vermeerderd zien, vurig van geest zijn in de dingen van de Heer, kracht hebben om ons in elke weg Goddelijk wijs en voorzichtig te openbaren, dan moeten we géén kracht hebben. Dát is de besliste voorwaarde. Maar dán ook zal God ons om onze Godsvrucht verhoren en uit het niets alles te voorschijn brengen.

'Heer, leer ons bidden'.